

Návrh na vyhlášení zvláště chráněného území

Název chráněného území

Údolí Bystřice

Předmět ochrany

Účelem zřízení přírodní památky je ochrana údolí potoka Bystřice s přirozeným tokem a vlhkomilnými loukami s výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů např. bledule jarní (*Leucojum vernum*), upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), velevrub tupý (*Unio crassus*), ledňáček říční (*Alcedo atthis*), rak říční (*Astacus fluvitalis*) atd.

Cíle ochrany:

Omezení či pozastavení vývojových procesů v nelesních ekosystémech, které vedle přírody formoval svou činností i člověk tak, aby bylo zachováno vývojové stádium ekosystému (především travinobylinná společenstva nivních luk) potřebné pro udržení dobrého stavu předmětu ochrany chráněného území.

Zachování přírodního charakteru vodního toku a břehových porostů.

Kategorie ochrany:

Přírodní památka

Bližší ochranné podmínky:

Na území přírodní památky navrhuje krajský úřad činnosti a zásahy, které budou vázány na předchozí souhlas dle ust. § 44 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

- a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití
- b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,
- c) používat biocidní přípravky¹⁾ a hnojiva,
- d) vysazovat dřeviny mimo les,
- e) vjíždět a parkovat motorová vozidla a přívěsy mimo místa vyhrazená orgány ochrany přírody (kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, požární ochrany, zdravotní a veterinární služby, vozidel vodohospodářských organizací a vlastníků pozemků),
- f) rozdělovat ohně (to se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a zřizovat tábořiště, pořádat turistické, sportovní, kulturní a poznávací akce,
- g) zřizovat a vyznačovat nové veřejně přístupné účelové komunikace, stezky, pěšiny a turistické trasy,
- h) krmit a přikrmovat zvířata, umísťovat nová myslivecká zařízení, která způsobují kumulaci zvěře,
- i) měnit stávající vodní režim²⁾.
- j) provádět těžbu nánosů a splavenin v korytě vodního toku.

Parcelní vymezení přírodní památky

k.ú. Bohánka – p.p.č. 628, část 391/1,

k.ú. Doubrava – dle KN p.p.č. část 69/5, část 70, část 71, část 74, část 77/2, 79, 87/1, 87/3, 87/4, 87/5, část 89/5, část 92/6, 93, 94, 95/1, část 97/1, 441, 442/1, 442/2, 442/3, 442/4, 442/5, 453, 455, 456, 457, 458, 459, 474, 476,

- dle PK p.p.č. 78, 79, 87, 90, 95/1, 95/2, 95/3, část 96/3, 1920/2, 1938, 1940, 1941, 1942, 1943, 2475,

k.ú. Hořice v Podkrkonoší – p.p.č. 1891/1, 1891/2, 1891/3, 1891/4, 1898/1, 1898/2, 1898/3, 1898/4, 1898/5, 1898/6, 1898/7, 1898/8, 1898/9, 1898/10, 1903/1, 1903/4, část 1909/2, 1922, 1938/1, 1938/2, 1938/3, 1942/1, 1942/2, 1942/3, 1945/1, 1945/2, 1945/3, 1955/1, 1955/2, 1955/3, 1955/4, 2474, 2475/2,

k.ú. Červená Třemešná – st.p.č. 59, p.p.č. 593, 594, 595, 596/3, 597/1, 600/1, 600/2, 601, 602, 604/1, 605/1, 605/2, 605/6, 605/7, 605/8, 605/9, 605/10, 605/11, 605/12, 605/13, 605/14, 605/15, 605/16, 608/9, 608/10, 608/11, 608/12, 608/13, 608/14, 608/15, 608/16, 608/17, 608/18, 608/19, 608/20, 615/1, 615/2, 615/3, 615/4, 620/2, 620/5, 696/1, 696/31, 696/32, 698/17, 698/18, 698/19, 698/20, 698/21, 698/23, 698/24, 698/25, 698/26, 698/27, 698/28, 698/29, 698/30, 698/31, 698/32, 698/33, 698/34, 698/35, 698/36, 698/37, 699/1, 699/2, 699/3, 699/9, 699/10, 699/11, 699/12, 699/13, 699/14, 699/15, 699/16, 699/17, 716/1, 716/2, 716/3, 716/4, 716/5, 716/6, 716/7, 716/8, 726, 727, 728, 729/1, 729/2, 729/3, 730, 731, 732.

Výměra přírodní památky

17,79 ha

Odůvodnění návrhu na vyhlášení

Důvodem nového vyhlášení (přehlášení) přírodní památky je uvedení do souladu skutečné hranice přírodní památky v terénu se zřizovacím předpisem.

Návrh na vyhlášení stanoví bližší ochranné podmínky přírodní památky, které jsou navrženy v souladu s ust. § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které by mohly vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

Vymezení ochranného pásma

Před rušivými vlivy z okolí zabezpečuje přírodní památku ochranné pásmo podle § 37 zákona (území do 50 m od hranic zvláště chráněného území) stanovené po celém obvodu přírodní památky.

V ochranném pásmu je dle ust. § 37 odst. 2 zákona ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody, tj. krajského úřadu.

Odůvodnění jednotlivých bližších ochranných podmínek:

Ad a) měnit druh pozemků, způsob jejich využití

V přírodní památce je chráněn především vodní tok a k němu přilehlé louky, jedná se tedy zejména o vodní plochy či trvalý travní porost. Změna druhu pozemku a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany přírodní památky, např. zalesněním hodnotné louky či přeměnou trvalého travního prostu na ornou půdu by došlo k poškození biotopu zvláště chráněných druhů rostlin.

Ad b) umísťovat a povolovat stavby a zařízení, provádět změny staveb a terénní úpravy,

Jakákoliv zástavba či změna staveb s sebou nesou riziko poškození předmětu ochrany přírodní památky, proto je nutné vždy posoudit jejich možné důsledky. Terénní úpravy mohou rovněž způsobit změny v rovnováze zvláště chráněného území a způsobit tak změny v druhovém složení společenstev.

Ad c) používat biocidní přípravky¹⁾ a hnojiva,

Zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů jsou vázány na stanoviště s vhodným chemickým složením substrátů. Tyto druhy pak mají zpravidla nízkou konkurenceschopnost a nižší toleranci ke stresovým faktorům, kterými je i zvyšování obsahu dusíku či fosforu obsažených v hnojivech. Hnojením se obsah těchto živin v půdě zvyšuje, což vede k vytěsnění citlivých druhů a jejich nahrazení konkurenčně zdatnějšími rostlinami včetně invazních druhů.

Ad d) vysazovat dřeviny mimo les,

Vzhledem k charakteru území přírodní památky, která je tvořena vodním tokem a na něho navazujícími loukami je nutné dbát na zachování tohoto typu prostředí. Vysazení dřevin mimo les by mohlo způsobit změnu v zachovalých lučních biotopech.

Ad e) vjíždět a parkovat motorová vozidla a přívěsy mimo místa vyhrazená orgány ochrany přírody (kromě vjezdu a setrvání vozidel orgánů státní správy, požární ochrany, zdravotní a veterinární služby, vozidel vodohospodářských organizací a vlastníků pozemků),

Při větší frekvenci pojezdů motorovými vozidly dochází ke změnám struktury půdy a změnám druhového složení společenstev, směrem ke společenstvům a druhům, které jsou k těmto podmínkám tolerantní. Jedná se tedy o činnost, která může mít nepříznivý dopad na předmět ochrany přírodní památky a způsobit tak negativní změny ve druhovém složení lučních porostů.

Ad f) rozdělovat ohně (to se nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese) a zřizovat tábořiště, pořádat turistické, sportovní, kulturní poznávací akce,

Zakládání ohňů a zřizování tábořišť je riziková činnost, která může způsobit poškození přírodní památky, např. utužením povrchu terénu, obohacení povrchu půdy minerálními látkami z popela (draslík, fosfor). Veřejné akce jako takové nejsou rušivým faktorem, ale je nutné před jejich pořádáním stanovit pravidla průběhu a organizace, aby nedošlo k případnému poškození předmětu ochrany přírodní památky.

Ad g) zřizovat a vyznačovat nové veřejně přístupné účelové komunikace, stezky, pěšiny a turistické trasy,

Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin i živočichů v chráněném území mohou být nevhodným vedením trasy vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

Ad h) krmit a přikrmovat zvířata, umísťovat nová myslivecká zařízení, která způsobují kumulaci zvěře,

Při přikrmování zvěře se v půdě nepřímo zvyšuje obsah dusíku a fosforu (jedná se o živiny obsažené v trusu zvířat, která se v místech přikrmování shromažďují). Kumulací zvěře dochází k intenzivnímu sešlapu půdního povrchu a tím i k ničení rostlinného porostu. Dochází tedy lokálně ke zhoršování podmínek pro chráněné druhy rostlin a živočichů.

Ad i) měnit stávající vodní režim²⁾,

Změna vodního režimu může narušit stabilitu populací zvláště chráněných druhů živočichů vyskytujících se v toku řeky Bystřice a jeho přiléhajícím okolí a představuje jeden ze závažných faktorů ohrožení předmětu ochrany.

Ad j) provádět těžbu nánosů a splavenin v korytě vodního toku

Na přirozený tok Bystřice s charakteristickými meandry, drobnými náplavami a přirozenými břehy jsou vázány vzácné druhy živočichů a vlhkomilných rostlin. Těžba nánosů a splavenin je tedy činností, kterou je třeba před vlastní realizací posoudit orgánem ochrany přírody a omezit její negativní dopad na přírodní památku a druhy, které se v ní nacházejí.

K vymezení hranice zvláště chráněného území:

Hranice přírodní památky je vedena převážně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí, aby byly do jejího území zahrnuty celé pozemky. V některých případech je součástí pouze část pozemkové parcely (pozemky v návaznosti na koryto toku), kde došlo ke změně průběhu vodního toku, a z důvodu logického vedení hranice přírodní památky musela být hranice posunuta na břeh toku.

V terénu bude hranice přírodní památky vyznačena pruhovým značením dle vyhlášky č. 64/2011 Sb., o plánech péče, podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, bude tedy provedena jeho obnova a budou rovněž obnoveny či doplněny tabule s malým státním znakem upozorňujícím na přírodní památku.

Pro hranici přírodní památky byl vypracován záznam podrobného měření změn dle zákona č. 344/1992 Sb., katastrální zákon a vyhlášky č. 26/2077 Sb., katastrální vyhláška.

Přílohy:

Orientální mapa s vyznačením přírodní památky Údolí Bystřice

Katastrální mapa se zákresem hranic přírodní památky Údolí Bystřice

---

¹⁾ Biocidním přípravkem je přípravek obsahující jednu nebo více účinných látek určených k ničení, odpuzování, zneškodňování, zabránění účinku nebo dosažení jiného regulačního účinku na jakýkoliv škodlivý organismus chemickým nebo biologickým způsobem (seznam typů biocidních přípravků se stručným popisem každého typu je uveden v příloze zákona č. 120/2002 Sb., o podmínkách uvádění biocidních přípravků a účinných látek na trh a o změně některých souvisejících zákonů).

²⁾ Za změnu vodního režimu jsou považovány zejména činnosti ovlivňující odtokové poměry v území a činnosti, které mohou ovlivnit kvalitu i kvantitu podzemních a povrchových vod ve smyslu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

